

Казахстанско-Американский Свободный Университет

УДК 005.934.3(574.42)(043.3)

На правах рукописи

ИСКЕНДЕРОВА ФАТИМА ВЕЛИБЕКОВНА

Системный подход в формировании корпоративной безопасности
на предприятии

6D050700 – Менеджмент

Диссертация на соискание ученой степени
доктора философии (PhD)

Отечественный научный консультант
доктор экономических наук Кайгородцев А.А.

Зарубежный научный консультант
David G. Duby, доктор PhD

Республика Казахстан
Усть-Каменогорск, 2013

СОДЕРЖАНИЕ

ОПРЕДЕЛЕНИЯ	3
ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ	4
ВВЕДЕНИЕ	5
1 ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ КОРПОРАТИВНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	10
1.1 Понятийный аппарат теории корпоративной безопасности.....	10
1.2 Система корпоративной безопасности.....	24
1.3 Организационно-экономический механизм системы корпоративной безопасности.....	40
2 ИССЛЕДОВАНИЕ СИСТЕМЫ КОРПОРАТИВНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ АО «УСТЬ-КАМЕНОГОРСКИЙ ТИТАНО-МАГНИЕВЫЙ КОМБИНАТ»	51
2.1 Разработка показателей и критериев для анализа системы корпоративной безопасности.....	51
2.2 Аудит системы корпоративной безопасности АО «УК ТМК».....	65
2.3 Оценка корпоративной безопасности АО «УК ТМК».....	78
3 РАЗРАБОТКА РЕКОМЕНДАЦИЙ ПО РАЗВИТИЮ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ КОРПОРАТИВНОЙ БЕЗОПАСНОСТЬЮ АО «УСТЬ-КАМЕНОГОРСКИЙ ТИТАНО-МАГНИЕВЫЙ КОМБИНАТ	99
3.1 Стратегическое управление системой корпоративной безопасности... ..	99
3.2 Разработка комплекса мероприятий по реализации стратегии обеспечения корпоративной безопасности АО «УК ТМК».....	110
3.3 Мониторинг как элемент системы стратегического управления системой корпоративной безопасности.....	121
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	131
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	136
ПРИЛОЖЕНИЯ	140

АННОТАЦИЯ

диссертации на соискание ученой степени доктора PhD по специальности
6D050700 «Менеджмент»

ИСКЕНДЕРОВА ФАТИМА ВЕЛИБЕКОВНА

«Системный подход в формировании корпоративной безопасности на предприятии»

Актуальность темы исследования. Роль корпоративной безопасности в обеспечении жизнедеятельности компании, ее успешного продвижения в бизнесе очень важна. Это подтверждают статистические данные о расходах на обеспечение безопасности в ведущих западных компаниях, которые достигают до 30% от прибыли предприятия.

Эффективное управление предприятием невозможно без реализации действенных механизмов обеспечения корпоративной безопасности, разработка и внедрение которых является прерогативой собственника, поскольку он, с одной стороны, заинтересован в сохранении и преумножении капитала, с другой стороны, несет всю полноту ответственности за состояние дел и принятие необходимых мер для защиты бизнеса.

Корпоративная безопасность является междисциплинарной областью знаний, так как система защиты предприятия включает в себя кадровую, экономическую, производственно-техническую, экологическую, информационную, личную безопасность, а также правовую защиту бизнеса.

По сравнению с другими видами безопасности, корпоративная безопасность теоретически и методически наименее изучена. В связи с этим, исследование проблем формирования и развития системы обеспечения корпоративной безопасности является актуальным и имеет приоритетное значение.

В научной литературе, в том числе в работах казахстанских ученых, вопросы обеспечения корпоративной безопасности в основном рассматриваются с позиций повышения эффективности функционирования корпораций, в то время как проблема обеспечения корпоративной безопасности в условиях перехода Республики Казахстан к устойчивому социально-экономическому развитию недостаточно исследована.

Сложность и многогранность указанной проблемы предопределили выбор темы исследования, его цель и задачи.

Цель и задачи исследования. Целью диссертационной работы является исследование механизма обеспечения корпоративной безопасности и разработка рекомендаций по развитию системы управления корпоративной безопасностью промышленного предприятия.

В соответствии с целью исследования были поставлены и решены следующие задачи:

- провести теоретический анализ и раскрыть сущность категорий «корпоративная безопасность», «система корпоративной безопасности» и «механизм функционирования системы корпоративной безопасности»;
- обосновать концептуальный подход к формированию и развитию системы корпоративной безопасности промышленного предприятия;
- разработать систему показателей и критериев для анализа системы корпоративной безопасности;
- провести аудит системы корпоративной безопасности АО «Усть-Каменогорский титано-магниевого комбинат» (в дальнейшем – АО «УК ТМК»);
- оценить уровень корпоративной безопасности АО «УК ТМК»;
- разработать концепцию стратегического управления системой корпоративной безопасности промышленного предприятия;
- разработать рекомендации по развитию системы обеспечения корпоративной безопасности АО «УК ТМК»;
- обосновать методический подход к проведению мониторинга корпоративной безопасности.

Предмет и объект исследования. Предметом исследования является механизм обеспечения корпоративной безопасности промышленного предприятия. Объектом исследования является система корпоративной безопасности АО «Усть-Каменогорский титано-магниевого комбинат».

В диссертационной работе применялись следующие **методы** изучения социально-экономических явлений и процессов: экономической логики, причинно-следственных связей, анализ и синтез, индукции и дедукции, абстрактно-логический, монографический, экономико-статистический, расчетно-конструктивный.

Научная новизна результатов исследования состоит в разработке теоретических и методических положений по формированию и развитию системы обеспечения корпоративной безопасности на предприятиях Республики Казахстан.

В процессе исследования были получены следующие результаты, определяющие научную новизну диссертации:

1 Углублены теоретические основы формирования системы обеспечения корпоративной безопасности:

- на основе обобщения теоретических подходов к исследованию механизма функционирования системы корпоративной безопасности в условиях рыночной экономики раскрыта сущность корпоративной безопасности, системы корпоративной безопасности и механизма корпоративной безопасности;
- на основе теоретического анализа обоснован концептуальный подход к формированию и развитию интегрированной системы корпоративной безопасности промышленного предприятия;
- разработана система показателей и критериев оценки корпоративной безопасности.

2 На материалах АО «Усть-Каменогорский титано-магниевого комбинат» апробирована методика анализа системы корпоративной безопасности:

- проведен аудит системы корпоративной безопасности АО «УК ТМК»;
- проведена комплексная оценка уровня корпоративной безопасности АО «УК ТМК».

3 Разработаны рекомендации по развитию системы управления корпоративной безопасностью промышленного предприятия:

- предложена и обоснована авторская концепция стратегического управления системой корпоративной безопасности промышленного предприятия;
- разработан комплекс мероприятий по реализации стратегии обеспечения корпоративной безопасности АО «УК ТМК»;
- предложен и обоснован методический подход к проведению мониторинга системы корпоративной безопасности промышленного предприятия.

Основные положения, выносимые на защиту:

- 1) Авторская трактовка сущности корпоративной безопасности, системы корпоративной безопасности и механизма корпоративной безопасности.
- 2) Концептуальный подход к формированию и развитию системы корпоративной безопасности.
- 3) Система показателей и критериев оценки корпоративной безопасности.
- 4) Авторская концепция стратегического управления системой корпоративной безопасности промышленного предприятия.
- 5) Комплекс мероприятий по реализации стратегии обеспечения корпоративной безопасности АО «УК ТМК».
- 6) Методический подход к проведению мониторинга системы корпоративной безопасности.

Научно-теоретическая и практическая значимость исследования состоит в развитии концептуальных основ и методических подходов к формированию интегрированной системы корпоративной безопасности на предприятии. Полученные результаты исследования позволят обеспечить формирование и развитие эффективно функционирующей системы корпоративной безопасности промышленных предприятий Республики Казахстан, способствующей повышению их конкурентоспособности и эффективности производственно-хозяйственной деятельности.

Изложенные в диссертационной работе теоретические положения и предложенные практические рекомендации представляют собой основу для дальнейших научных работ в области корпоративного управления.

Выводы и рекомендации. Проведенное исследование позволило сформулировать в диссертации определенные выводы и разработать рекомендации. Понятие «корпоративная безопасность», определено, как результат реализации комплекса организационно-управленческих,

режимных, технических, профилактических и пропагандистских мер, способствующих обеспечению надежной защищенности жизненно важных интересов и коренных основ существования корпорации от внутренних и внешних угроз, при которой у руководства компании имеется возможность самостоятельно определять характер и формы производственной или иной деятельности для обеспечения расширенного воспроизводства товаров и услуг в объемах, способствующих эффективному функционированию и устойчивому развитию корпорации. Предложен организационно-экономический механизм обеспечения корпоративной безопасности, где главной предпосылкой развития системы корпоративной безопасности является стратегическое управление.

Получил развитие и логичное обоснование концептуальный подход к формированию и развитию интегрированной системы корпоративной безопасности промышленного предприятия, на основе которого выстроена система корпоративной безопасности, представляющая собой организованную совокупность специальных органов, средств, методов и мероприятий, обеспечивающих защищенность компании от внутренних и внешних угроз.

Исследована система корпоративной безопасности АО «УК ТМК», на материалах которого апробирована методика анализа системы корпоративной безопасности, включающая проведение аудита и комплексной оценки уровня корпоративной безопасности предприятия, на основе разработанной системы показателей и критериев, для выявления проблем с обеспечением корпоративной безопасности на комбинате.

Разработан ряд рекомендаций по развитию системы управления корпоративной безопасностью промышленного предприятия. Обоснована концептуальная модель разработки стратегии корпоративной безопасности промышленного предприятия, на основе которой разработан комплекс мероприятий по реализации стратегии обеспечения корпоративной безопасности АО «УК ТМК».

Публикации. Результаты научных исследований нашли достаточно полное отражение в десяти публикациях автора общим объемом 4,4 п.л., в том числе 3 статьи в изданиях, рекомендуемых Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК. 1 работа опубликована в зарубежном научном издании, входящем в базу данных компании Scopus, 6 тезисов докладов – в материалах международных научно-практических конференций, из них 2 – в материалах зарубежных конференций.

Объем и структура диссертации. Содержание диссертации изложено на 141 странице печатного текста и включает 22 таблицы, 5 рисунков. Диссертационное исследование состоит из введения, трех разделов, заключения, списка использованных источников и трех приложений.

АННОТАЦИЯ

6D050700«Менеджмент» мамандығы бойынша PhD докторы ғылыми дәрежесін алу үшін жазылған диссертацияға

ИСКЕНДЕРОВА ФАТИМА ВЕЛИБЕКОВНА

«Кәсіпорында корпоративті қауіпсіздікті қалыптастырудағы жүйелі әдіс»

Зерттеу тақырыбының өзектілігі. Компания өмірі мен оның бизнестегі сәтті дамуында корпоративті қауіпсіздіктің рөлі өте маңызды. Оны кәсіпорын табысының 30%-ына қол жеткізетін алдыңғы қатарлы батыстық компаниялардағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету шығындары туралы статистикалық мәліметтер дәлелдеп отыр.

Корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ететін механизмдерді жүзеге асырусыз кәсіпорынды нәтижелі басқару мүмкін емес. Бұл механизмдерді құрастыру мен ендіру жеке кәсіпкердің мүддесінде, өйткені ол, бір жағынан, капиталдың сақталып өсуін көздесе, екінші жағынан, ісінің жағдайы мен бизнесін қорғау үшін қажетті шараларды қолдануға жауапты.

Корпоративті қауіпсіздік білімнің пәнаралық облысы болып табылады, өйткені кәсіпорынды қорғау жүйесіне кадрлық, экономикалық, өндірістік - техникалық, экологиялық, ақпараттық және жеке қауіпсіздік, сонымен қатар бизнесті құқықтық қорғау да кіреді.

Қауіпсіздіктің басқа түрлерімен салыстырғанда, корпоративті қауіпсіздік теориялық және әдістемелік тұрғыда ең аз зерттелген. Осыған байланысты, корпоративті қауіпсіздік қамтамасыз ету жүйесін құру мен дамыту мәселесін зерттеу өзекті болып табылады.

Ғылыми әдебиет, сонымен қатар қазақстандық ғалымдар жұмыстарында корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселесі көбінесе корпорацияның жұмыс істеу нәтижелілігін арттыру тұрғысынан қарастырылады. Алайда Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік - экономикалық дамуға көшу жағдайында корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселесі жеткілікті дәрежеде қарастырылмаған.

Аталмыш мәселенің күрделілігі мен көпқырлылығы зерттеу тақырыбын, мақсаты мен міндеттерін айқындады.

Зерттеудің мақсаты мен міндеттері. Диссертациялық жұмыстың мақсаты - корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ету механизмін зерттеу және өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздігін басқару жүйесін дамыту бойынша ұсыныстар жасау.

Зерттеу мақсатына сәйкес келесідей міндеттер қойылып шешілді:

- теориялық анализ жасап, «корпоративті қауіпсіздік», «корпоративті қауіпсіздік жүйесі», «корпоративті қауіпсіздік жүйесінің қызмет ету механизмі» категорияларының мәнін ашу;

- өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздік жүйесін құру мен дамытудағы концептуалды тәсілді негіздеу;
- корпоративті қауіпсіздік жүйесін сараптау үшін көрсеткіштер мен критерийлердің жүйесін құрастыру;
- «Өскемен титан- магний комбинаты» АҚ-ның (ары қарай – «Өскемен ТМК» АҚ) корпоративті қауіпсіздік жүйесінің аудитін жүргізу;
- «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздік деңгейін бағалау;
- Өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздік жүйесін стратегиялық басқару концепциясын құрастыру;
- «Өскемен ТМК» АҚ- корпоративті қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесін дамыту бойынша ұсыныстар жасау;
- корпоративті қауіпсіздік мониторингісіне әдістемелік тәсіл негіздеу;

Зерттеудің пәні мен нысаны. Зерттеудің пәні өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздігін қамтамасыз ету механизмі болып табылады. Зерттеу нысаны - «Өскемен ТМК» АҚ-ындағы корпоративті қауіпсіздік жүйесі.

Диссертациялық жұмыста әлеуметтік - экономикалық құбылыстар мен үрдістерді зерттеудің келесі әдіс-тәсілдері пайдаланылды: экономикалық – логика, себеп-салдарлық байланыс, анализ бен синтез, индукция мен дедукция, абстрактілі – логикалық, монографиялық, экономика - статистикалық, есептеу-конструктивті.

Зерттеу нәтижелерінің ғылыми жаңалығы. Қазақстан Республикасы кәсіпорындарындағы корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесін қалыптастыру мен дамыту бойынша теориялық және әдісте мелік ережелерін құрастыруда.

Зерттеу барысында диссертацияның ғылыми жаңалығын анықтайтын келесідей нәтижелер алынды:

1 Корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесін қалыптастырудың теориялық негіздері тереңдетілді:

- нарықтық экономика жағдайында корпоративті қауіпсіздік жүйесінің қызмет ету механизмін зерттеудің теориялық әдістерін жалпылау негізінде корпоративті қауіпсіздіктің, корпоративті қауіпсіздік жүйесінің және корпоративті қауіпсіздік механизмінің мәні ашылды;
- теориялық анализ негізінде өнеркәсіп кәсіпорнындағы корпоративті қауіпсіздіктің интеграциялық жүйесін қалыптастыру мен дамытудың концептуалды әдісі негізделген;
- корпоративті қауіпсіздікті бағалау көрсеткіштері мен критерийлерінің жүйесі жасалған.

2 «Өскемен титан – магний комбинаты» АҚ материалдары негізінде корпоративті қауіпсіздік жүйесін сараптау әдістемесі апробациядан өтті;

- «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздік жүйесінің аудиті жасалды;

- «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздік деңгейін кешенді бағалау жүргізілді;

3 Өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздігін басқару жүйесін дамыту бойынша ұсыныстар жасалды:

- өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздік жүйесін стратегиялық басқарудың авторлық концепциясы ұсынылды және негізделді;

- «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздігін қамтамасыз ету стратегиясын жүзеге асыру бойынша шаралар кешені құрастырылды;

- өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздік жүйесінің мониторингін өткізудің әдістемелік тәсілі ұсынылып негізделді;

Қорғауға ұсынылатын негізгі тұжырым дар:

1) Корпоративті қауіпсіздік мәнінің, корпоративті қауіпсіздік жүйесінің және корпоративті қауіпсіздік механизмінің авторлық анықтамасы;

2) Корпоративті қауіпсіздік жүйесін қалыптастыру мен дамытудағы концептуалды амал;

3) Корпоративті қауіпсіздікті бағалау көрсеткіштері мен критерийлерінің жүйесі;

4) Өнеркәсіп кәсіпорнының корпоративті қауіпсіздік жүйесін стратегиялық басқарудың авторлық концепциясы;

5) «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздігін қамтамасыз ету стратегиясын жүзеге асыру бойынша шаралар кешені;

6) Корпоративті қауіпсіздік жүйесінің мониторингін өткізудегі әдістемелік амал.

Зерттеудің ғылыми- теориялық және практикалық маңыздылығы кәсіпорындағы корпоративті қауіпсіздіктің интеграциялық жүйесін қалыптастыруда концептуалды негіздер мен әдістемелік тәсілдерді дамытуда болып табылады. Зерттеуден алынған нәтижелер Қазақстан Республикасының өнеркәсіп кәсіпорындарындағы корпоративті қауіпсіздіктің нәтижелі қызмет атқаратын жүйесін қалыптастыру мен дамытуды қамтамасыз ете алады. Бұл жүйе бәсекеге қабілеттіліктің өсуі мен өндірістік – шаруашылық қызметтің нәтижелілігіне әсер етеді.

Диссертациялық жұмыста келтірілген теориялық тұжырымдар мен ұсынылып отырған практикалық ұсыныстар корпоративті басқару саласындағы ары қарайғы жүргізілетін ғылыми жұмыстарға негіз бола алады.

Қорытынды мен ұсыныстар. Жүргізілген зерттеу диссертацияда белгілі бір қорытындылар шығарып, ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді. «Корпоративті қауіпсіздік» ұғымы ұйымдастырушы - басқарушылық, режимдік, техникалық, профилактикалық және үгіт -насихаттаушы шаралар кешенін жүзеге асыру нәтижесі ретінде анықталып отыр. Аталмыш үгіт -насихаттаушы шаралар кешені корпорация өмірінің өмірлік маңызды

мүдделері мен негіздерін сыртқы және ішкі қауіптерден берік қорғауға ықпал етеді. Бұл жағдайда компания басшылығында корпорацияның тұрақты дамуы мен нәтижелі қызмет етуіне ықпал ететін көлемдегі тауар мен қызметтерді көптеп шығаруды қамтамасыз ету үшін өндірістік немесе басқа қызмет түрінің мазмұнын өз бетімен анықтауға мүмкіндік болады. Корпоративті қауіпсіздік жүйесі дамуының ең басты алғышарты стратегиялық басқару болып табылатын корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз етудің ұйымдастырушы - экономикалық механизмі ұсынылған.

Өнеркәсіп кәсіпорнындағы интеграцияланған корпоративті қауіпсіздік жүйесін қалыптастыру мен дамытудың концептуалды әдісі дамытылып, логикалық негізделуін тапты. Оның негізінде компанияны ішкі және сыртқы қауіптерден қорғауды қамтамасыз ететін арнайы органдар, құралдар, әдістер мен шаралардың ұйымдастырылған жиынтығы болып табылатын корпоративті қауіпсіздік жүйесі құрылған.

«Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздік жүйесі зерттеліп, оның материалдары негізінде комбинатта корпоративті қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі проблемаларды анықтау үшін көрсеткіштер мен критерийлердің құрастырылған жүйесі негізінде кәсіпорынның корпоративті қауіпсіздік деңгейінің аудиті мен кешенді бағалауы кіретін корпоративті қауіпсіздік жүйесін сараптау әдістемесі апробациядан өтті.

Өнеркәсіп кәсіпорнындағы корпоративті қауіпсіздікті басқаруды дамыту жүйесі бойынша бірқатар ұсыныстар құрастырылды.

Өнеркәсіп кәсіпорнындағы корпоративті қауіпсіздігі стратегиясын құрастырудың концептуальді моделі негізделіп, оның негізінде «Өскемен ТМК» АҚ-ның корпоративті қауіпсіздігін қамтамасыз ету стратегияларын жүзеге асыру бойынша іс-шаралар кешені құрастырылды.

Жарияланымдар. Зерттеулер нәтижелері бойынша жалпы көлемі 4,4 баспа бетін құрайтын 10 жұмыс баспаға шықты. Соның ішінде 1 мақала нәтижелі емес импакт-факторға ие болып, цитаталаудың Scopus базасына кіретін шетелдік журналда, 1 мақала шетелдік басылымда, 3 мақала ҚР БҒМ білім беру мен ғылым саласындағы бақылау бойынша комитеттің ұсынған ғылыми басылымдарында, 5 баяндама тезисі халықаралық ғылыми-практикалық, соның ішінде 2 шетелдік конференцияда жарияланды.

Диссертация көлемі мен құрылымы. Диссертация мазмұны баспа мәтінінің 141 бетінде берілген. Оған 22 кесте, 5 сурет кіреді. Диссертациялық зерттеу кіріспе, үш негізгі және қорытынды бөлімдер, пайдаланған әдебиеттер тізімі мен үш қосымшадан тұрады.

ANNOTATION

for the thesis by a candidate for Doctor of Philosophy degree (PhD),
major 6D050700 – Management

MS. FATIMA VELIBEKOVNA ISKENDEROVA

Systematic Approach to Enterprise Corporate Security Formation

Relevance of the research topic. A role of corporate security in support of a company's activities, its business development and promotion is of high importance. This is proved by the statistics data on the Western companies' expenses to ensure their security which are up to 30% of the enterprise profits.

It is impossible to run a company effectively without implementation of valid mechanisms ensuring corporate security, development and implementation of which is a prerogative of the owner since, on the one hand, he/she is interested in capital maintenance and growth, and, on the other hand, he/she is fully responsible for the business activities status and necessary actions to protect the business.

Corporate security is an interdisciplinary area of expertise since an enterprise protection system involves human resource, economic, informational systems, personal security as well as legal protection of business.

Compared with other security types, corporate security is less well understood from theoretical and methodological points of view. Owing to this, investigation of problems of formation and development of corporate security system is relevant and it has a priority value.

In terms of scientific literature, that includes the works by Kazakhstan researchers, the issues of corporate security maintenance are mostly addressed with regards to increase of corporation operations efficiency while the problem of corporate security insurance in the context of transition of the Republic of Kazakhstan to sustainable social and economic development is not well-investigated.

Thus, complicity and multiversity of the stated topic predetermines selection of the research topic, its purpose and tasks.

Purpose and tasks of the research. The thesis purpose is to investigate mechanism of ensuring corporate security and develop recommendations on expanding corporate security management system of the industrial enterprise.

According to the research purpose, the following **tasks** were set:

- conducting theoretical study and revealing the nature of “corporate security”, “corporate security system”, and “mechanism of corporate security system functioning”;
- substantiating conceptual approach to formation and development of corporate security system of the industrial enterprise;
- developing system of parameters and criteria to analyze corporate security system;

- auditing corporate security system of Ust-Kamenogorsk Titanium Magnesium Plant JSC (hereinafter referred to as “UK TMK JSC”);
- assessing UK TMK JSC corporate security level;
- developing a concept of strategic management of corporate security system of the industrial enterprise;
- developing recommendations on expansion of corporate security system of UK TMK JSC;
- substantiating the methodological approach to corporate security monitoring.

Subject and object of the research. The research subject is mechanism of ensuring corporate security of the industrial enterprise. The research object is corporate security system of Ust-Kamenogorsk Titanium Magnesium Plant JSC.

In the thesis, the following **methods** of investigation of social and economic phenomena and processes were employed: economic logic, cause and effect relations, analysis and synthesis, induction and deduction, abstract and logical, monographic, economic and statistical, computational and constructive methods.

Scientific novelty of the research results consists in development of theoretical and methodological statements on formation and expansion of corporate security system in the enterprises of the Republic of Kazakhstan.

In the course of the research the following **results** determining the scientific novelty of the thesis were obtained:

1 The fundamentals for formation of corporate security system were further developed as follows:

- based on the integration of theoretical approaches to investigation of mechanisms of corporate security system functioning in the context of market economy, nature, corporate security, corporate security system and corporate security mechanism were revealed;

- based on the theoretical study, conceptual approach to formation and expansion of integrated corporate security system of the industrial enterprise was substantiated;

- system of parameters and criteria to assess corporate security level was developed.

2 Based on the data of Ust-Kamenogorsk Titanium Magnesium Plant JSC, a technique to analyze corporate security system was evaluated:

- UK TMP JSC corporate security system was audited;

- UK TMP JSC corporate security level was fully assessed.

3 The recommendations on expansion of corporate security management system of the industrial enterprise were developed as follows:

- the author’s concept of strategic management of corporate security system of the industrial enterprise was suggested and substantiated;

- action plan aimed to implement strategies of ensuring UK TMP JSC corporate security system was developed;

- methodological approach to carrying-out monitoring of corporate security system of the industrial enterprise was suggested and substantiated.

Principal statements to be defended are as follows:

1) The author's interpretation of the nature of corporate security, corporate security system and corporate security mechanism.

2) Conceptual approach to formation and expansion of corporate security system.

3) System of parameters and criteria to assess corporate security.

4) The author's concept of strategic management of corporate security system of the industrial enterprise.

5) Action plan to implement the strategy of ensuring corporate security of UK TMP JSC.

6) Methodological approach to corporate security system monitoring.

Theoretical and practical value of the research consists in the development of conceptual framework and methodological approaches to formation of the integrated corporate security system in the enterprise. The research results obtained will make it possible to ensure formation and expansion of efficiently operated corporate security system of the industrial enterprises of the Republic of Kazakhstan. This can contribute to growth of their competitiveness and effectiveness of their production and commercial operations.

The theoretical statements and practical recommendations developed in the thesis represent a basis for future research works in the area of corporate security.

Conclusions and recommendations. The conducted research made it possible to formulate special conclusions and develop recommendations in the thesis. The term "corporate security" was defined as a result of implementation of the action plan covering managerial, security, preventive and publicity actions which contribute to proper protection of vital interests and fundamentals of the corporation from internal and external threats, where the company top management can independently make decisions on the nature and type of production or other operations in order to ensure expanded reproduction of the goods and services in the quantities supporting effective operation and sustainable development of the corporation. Business mechanism of ensuring corporate security was suggested; and there strategic management became the main condition for development of corporate security system.

Conceptual approach to formation and development of the integrated corporate security system of the industrial enterprise was developed and logically grounded. On the basis of this approach, the corporate security system was built. This system presents an organized unity of special bodies, instruments, techniques and activities ensuring the company's protection from internal and external threats.

Corporate security system of UK TMP JSC was investigated; on the basis of this, the author evaluated the analysis procedure for corporate security system that included audit and integrated assessment of the enterprise corporate security level by means of the developed system of parameters and criteria aimed at defining problems in ensuring corporate security at the plant.

A number of recommendations on expansion of corporate security management system of the industrial enterprise were developed. The author substantiated conceptual model for generation of a strategy for industrial enterprise

corporate security and, based on the model, developed action plan to implement the strategy of ensuring UK TMP JSC corporate security.

Scientific publications. As a result of the research, 10 papers with total volume of 4,4 printer's sheets were published. They include 1 research article published in the foreign journal having non-zero impact factor and included into Scopus citation database, 1 article in a foreign journal, 3 articles in the scientific publications recommended by Committee for Control in the sphere of Education and Science, Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, and 5 summaries of the reports for international scientific and practical conferences, including 2 summaries for foreign conferences.

Volume and structure of the thesis. The thesis contains 141 pages of typed text and includes 22 tables and 5 figures. The thesis consists of Introduction, three Chapters, Conclusion, Bibliography and three Appendices.